Datum nota : 11-3-2021
Zaaknummer : 205125
Blad : 1/5

B&W-nota

programma : 12: Duurzaamheid, Klimaat, Openbare ruimte, Milieu en Mobiliteit
werkdoel : 1634 - Duurzaamheid

onderwerp : Kleine windmolens

advies :

De raad voor te stellen het beleidskader 'Kleine Windmolens Winterswijk' vast te stellen.

besluit : - zie pagina 2

behandeld door: J.T. Westerdiep **team:** Omgevingsbeleid **collegiaal overleg gepleegd met:** A. Klein Nibbelink, A. Poelmans, J. Ras **teams:** Opgaveregisseurs, Omgeving **manager:** L. Roeterink	**openbaarheid:** ☐ niet openbaar ☐ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☒ openbaar (directe publicatie) **kritische termijn voor besluitvorming:** ☒ nee ☐ ja, vanwege: ___
financiële consequenties: ☒ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☐ Ja, anders: ___	**portefeuillehouder:** C.J. Zomer-Bruntink
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☒ Nee ☐ Ja, jaar: ___ kwartaal: ___ ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	**naar gemeenteraad:** ☐ nee ☐ ja, ter informatie ☒ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: ☐ ja ☐ nee ☒ n.v.t.	**communicatie via:** ☐ persbericht ☐ anders, nl. ___ ☒ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: ☐ ja ☐ nee ☒ n.v.t.	

bijlagen:

1. beleidskader Kleine Windmolens Winterswijk
2. raadsvoorstel
3. conceptraadsbesluit

gemeente Winterswijk

besluit

onderwerp: Kleine windmolens

behandeld door: J.T. Westerdiep

datum besluit door college B&W: 16 maart 2021

besluit:
De raad voorstellen het beleidskader ‘Kleine Windmolens Winterswijk’ vast te stellen.

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf secretaris:	

B&W-nota

inleiding:
Winterswijk wil in 2030 energieneutraal zijn. Om dit te bereiken moeten we energie besparen en de energie die we dan nog nodig hebben duurzaam opwekken. Voor de opwek van duurzame energie zijn we gehouden aan het moratorium op grote windmolens. Dit betekent dat tot 1 januari 2023 geen grote windmolens in Winterswijk zijn toegestaan. Kleine windmolens tot 10 meter zijn wel toegestaan. In het coalitieakkoord staat hierover: “Het moratorium op grootschalige windturbines blijft gehandhaafd. Kleinschalige windmolens behoren wel tot de mogelijkheid”.

In de door de raad vastgestelde Energievisie d.d. 29 juni 2017 staat over kleine windmolens het volgende: “het bestemmingsplan buitengebied geeft een duidelijk aangrijpingspunt om groot en klein te definiëren: Het type klein betekent in het geval van Winterswijk een windmolen met een (as) hoogte van 10 meter. Dit is thans mogelijk in het bestemmingsplan, middels een zogenaamde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid. We stellen voor hier ook de grens te leggen. Alles onder de 10 meter wordt regulier behandeld”.

Ontwikkelingen rond kleine windmolens
De ontwikkeling van kleine windmolens staat niet stil. Sinds enige tijd zijn er diverse windmolens op de markt met verbeterde opbrengsten. Vooral de EAZ windmolen met een masthoogte van 15 meter en tiphoogte van 21 meter valt daarbij op. Niet alleen vanwege de opbrengst, maar ook door de beperkte hoogte, houten rotorbladeren en kleur. Dit maakt dat de molen beter in het landschap is in te passen.

De vraag naar het gebruik van kleine windmolens neemt toe. Dit geldt zeker voor agrarische bedrijven. We zien dat kleine windmolens, vaak in combinatie met zonnepanelen op dak, worden gebruikt om een agrarisch bedrijf zoveel mogelijk zelfvoorzienend te laten zijn, voor wat betreft energie. Ook in Winterswijk hebben agrariërs belangstelling getoond voor een kleine windmolen.

De gemeente Winterswijk wil daarom ruimte bieden aan kleine windmolens tot 25 meter en daarmee inspelen op nieuwe innovaties uit de samenleving. Het is in lijn met de Omgevingsvisie buitengebied (lees ook: Omgevingswet), als uitnodiging aan initiatiefnemers om bij te dragen aan een leefbare en duurzame samenleving.

advies:
De raad voor te stellen om het beleidskader ‘Kleine Windmolens Winterswijk’ vast te stellen.

argumenten/onderbouwing:

Regionale Energiestrategie, netinfrastructuur en kleine windmolens
De RES-ontwerpprincipes voor slimme energietransitie maken duidelijk waar de kansen liggen voor kleine windmolens. Een van de principes geeft aan dat door een windmolen op boerenerven (‘erfmolen’) en in buurtschappen (‘dorpsmolen’) te plaatsen, er een situatie ontstaat met opwek en gebruik dicht bij elkaar. Dit ontlast de bestaande netinfrastructuur. Toepassen van zon- en windenergie biedt zelfs mogelijkheden om ‘off grid’ te zijn ofwel zonder aansluiting op de netinfrastructuur.

We zien dat de netinfrastructuur door alleen zonne-energie te maken heeft met hoge piekbelastingen. Buiten deze pieken is er nog volop ruimte voor met name windenergie. Immers: als de wind hard waait dan schijnt de zon meestal niet. Liander zet in op dit natuurverschijnsel en noemt dit ‘cablepooling’: zon en windenergie maken dan gebruik van dezelfde netinfrastructuur. Cablepooling zorgt ervoor dat meer duurzame energie gebruik kan maken van dezelfde (dure) netinfrastructuur. Kleine windmolens kunnen voor een woning of een bedrijf belangrijk bijdragen aan de benodigde duurzame energie.

Landschappelijke inpassing
Kleine windmolens tot 25 meter zijn minder hoog dan veel bomen. Hierdoor zijn deze windmolens, ook in een kleinschalig landschap, veel minder zichtbaar dan grote molens. Dit geldt nog meer wanneer een kleine molen is aangepast aan de natuurlijke omgeving, zoals de EAZ molen (zie afbeelding). Door toepassing van houten onderdelen en een groene kleur is de EAZ molen veel minder opvallend en past deze beter in een kleinschalig landschap.



De voornaamste reden om grote windmolens niet toe te staan is omdat deze molens niet passen in het (kleinschalige) coulisselandschap van Winterswijk. Een windmolen met een maximale hoogte van 25 meter wordt algemeen gekenmerkt als kleine molen. Dit blijkt ook uit initiatieven van andere gemeenten. Het criterium ‘kleine’ windmolen is begrensd door de mate waarin deze in het heersend beeld van het landschap kan passen. Een molen van maximaal 25 meter past, afhankelijk van de situatie, in dit heersende beeld. Dit komt door dat een kleine molen onder de gemiddelde boomhoogte blijft. Deze inpasbaarheid wordt versterkt als het materiaal en uiterlijk van de molen aansluit bij het landschap.

Om er voor te zorgen dat deze kleine windmolens voldoet aan de eisen van een goede landschappelijke inpassing, zijn in het beleidskader kleine windmolens richtlijnen voor landschappelijke inpassing opgenomen.

---

betrokkenenparagraaf:
Vanuit de agrarische sector in Winterswijk is belangstelling getoond voor kleine windmolens.

---

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:
n.v.t.

---

scenario’s:
n.v.t.

---

financiële paragraaf incl. financiële risico’s:
Het advies is te kiezen voor het onder voorwaarden toelaten van kleine windmolens. Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

---

overige risico’s:
n.v.t.

---

aspecten duurzaamheid:
Wind is een duurzame energiebron. Het bieden van ruimte aan kleine windmolens zal bijdragen aan de doelstelling energieneutraal in 2030.

---

vervolgprocedure en planning:
Over 12 maanden, dan wel eerder na realisatie van vijf kleine windmolens, evalueren we het effect van het beleidskader Kleine Windmolens Winterswijk.

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:
n.v.t.

integriteitstoets:
n.v.t.

overige opmerkingen:
n.v.t.